

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Datum: 19. 2. 2020
Zadeva: 0700-56/2019/

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) na podlagi 21. člena v povezavi s 37. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg, v nadaljevanju: ZVarD) in na podlagi prvega odstavka 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju: ZUP) na predlog konkretnega posameznika v zadevi ugotovitve obstoja diskriminacije po ZVarD zoper domnevnega kršitelja, izdaja naslednjo

ODLOČBO

1. Ugotovi se, da domnevni kršitelj s tem, da je za promet zaprl in omejil dostop do starega mestnega jedra, s posebno dovolilnico, samo za vozila lastnikov ter najemnikov nepremičnin, starejšim in osebam z invalidnostmi pa je omogočil neomejeno brezplačno uporabo električnega vozila, ni kršil prepovedi diskriminacije po ZVarD.

2. Stroški v tem postopku niso nastali.

OBRAZLOŽITEV

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je dne 6. 9. 2019 s strani konkretnega posameznika (v nadaljevanju: stranka) prejel predlog za obravnavo domnevne diskriminacije, v katerem je bila opisana domnevna diskriminacija oziroma neenakopravna obravnava pri dostopu do starega dela mestnega jedra z njegovim osebnim avtomobilom prirejenim za osebe z invalidnostmi. Stranka je namreč oseba z invalidnostmi in za prevoz uporablja svoje prirejeno osebno vozilo. Je član likovnega društva, ki ima prostore v starem delu centra mesta. Od leta 2018 dalje se do likovnega društva ne more več pripeljati in tam parkirati svojega osebnega vozila, ker so v Mestni občini spremenili prometno ureditev na način, da so v starem mestnem jedru prepovedali promet in ga omejili s posebnimi dovolilnicami na lastnike in najemnike trgovskih, kulturno umetniških prostorov.

Stranka v predlogu za obravnavo zatrjuje neenako obravnavo v zvezi z možnostjo pridobitve brezplačne dovolilnice za vstop v predel starega dela s svojim osebnim avtomobilom. Izpostavlja, da bi tako on kot tudi druge osebe z invalidnostmi potrebovale brezplačno dovolilnico, s katero bi lahko neomejeno dostopali do objektov v starem delu mesta (npr. Tržnica, razne trgovine, Pošta, likovna in

druga društvo, ipd.). Nadomestilo za uporabo svojega prirejenega osebnega vozila z brezplačnim občinskim javnim električnim vozilom vsakodnevno, v času od 07.00 do 19.30 ure, ne zadosti njegovim potrebam. Pogosto bi potreboval prevoz med 19.30 in 22.00 uro, ko se v likovnem društvu, kjer je njihov član, odvijajo pozne popoldanske razstave.

Po oceni Zagovornika je ugotavljanje diskriminacije v tej zadevi pomembno za osebe z invalidnostmi, saj gre za vprašanje dostopnosti. Veliko ponudnikov blaga in storitev ter grajenega okolja še ni dovolj dostopnih, kar predstavlja ovire za vključevanje oseb z invalidnostmi v gospodarsko, družbeno in politično življenje. Še vedno niso odpravljene arhitektonske ovire za prosto gibanje za dostop do blaga in storitev, niti ni prilagojen transport in informacijsko komunikacijska tehnologija. Zagovornik tako skladno s 33. členom ZVarD vodi postopek ugotavljanja domnevne diskriminacije na predlog diskriminirane osebe, saj je bil o obstoju diskriminacije seznanjen na podlagi predloga za obravnavo podanega s strani konkretnega posameznika.

*

Zaradi pavalnih in ne dovolj konkretiziranih informacij v predlogu za obravnavo je Zagovornik predlagatelju dne 19. 9. 2019 poslal zaprosilo št. 0700-56/2019/3 za dopolnitev predloga za obravnavo diskriminacije (v nadaljevanju: zaprosilo), v katerem je pozval, da natančneje opiše situacijo, v kateri prepozna diskriminacijo s strani Mestne občine. Predlagatelju je zastavil tudi vprašanje, ali je pred uvedbo novega Odloka o prometni ureditvi starega dela mesta posedoval dovolilnico, ter kakšni so bili pogoji za odvzem dovolilnice in pridobitve nove. Predlagatelja je zaprosil tudi za dokazilo o kategoriji invalidnosti oziroma odločbo. Prav tako je bilo potrebno pridobiti podatke o tem, ali je za reševanje omenjene problematike predlagatelj že predhodno uporabil kakršna koli pravna sredstva in ali že teče kakšen pritožbeni postopek pred katerim izmed od državnih organov.

Dne 30. 9. 2019 je stranka dopolnila svoj predlog na podlagi zaprosila Zagovornika. V dopisu je predložil kot dokazilo kopijo odločbe, iz katere je razvidno, da je 100 % invalid 1. kategorije zaradi otroške paralize. V dopisu je navedel, da je pred letom 2017 za vstop v mestno jedro z avtomobilom posedoval belo plastično kartico, ki jo je pred tem prejel na občini (kdaj točne ne ve, je pa več kot 5 let nazaj). Poleg dovolilnice takrat ni prejel nobene pisne odločbe ali kakega drugega dokumenta. Dne 19. 4. 2017 je pričel veljati nov Odlok o pravilih cestnega prometa v Mestni občini in dne 3. 7. 2017 z njim povezan Pravilnik o obliki, zamenjavi, vsebini ter stroških izdelave dovolilnic, dovoljenj in tehničnih pripomočkov. Stara dovolilnica je avtomatsko prenehala veljati, za pridobitev nove pa bi ob izpolnjevanju vseh zahtevanih pogojev moral podati vlogo za njeno pridobitev. Zaradi tega se je predlagatelj pred vložitvijo vloge za pridobitev dovolilnice večkrat preko telefona pozanimal na Mestni občini glede pogojev pridobitve dovolilnice. V razgovoru z zaposlenimi je ugotovil, da sploh ne izpolnjuje pogojev za pridobitev nobene od dovolilnic (obstaja jih več vrst). Po novem odloku osebe z invalidnostmi, ki ne bivajo v starem mestnem jedru, niso upravičene do dovolilnice in brezplačne voznine v območju za pešce. Na koncu dopisa je še zapisal, da se je glede reševanja problematike brezplačne dovolilnice večkrat telefonično obrnil na odgovorne v Mestni občini (s kom je govoril se ne spomni) ter na varuha človekovih pravic, kateri pa ga je napotil k Zagovorniku.

Za namen pridobitve za postopek relevantnih podatkov, posebej v zvezi s pogoji pridobitve brezplačne dovolilnice za vstop v predel starega mestnega jedra, je Zagovornik dne 9. 10. 2019 pod št. 0700-56/2019/5 na Mestno občino poslal zaprosilo za pridobitev podatkov. V zaprosilu je bilo navedeno, da

Zagovornik potrebuje podatke o dejstvih, ki bi lahko vplivala na sam postopek pridobitve dovolilnice s strani stranke, in sicer na kakšen način Mestna občina zagotavlja dostopnost do starega mestnega jedra lastnikom objektov in najemnikom trgovskih in kulturno umetniških nepremičnin; na kakšen način mestna občina zagotavlja dostopnost starega mestnega jedra osebam z invalidnostmi; ali v okviru splošnega režima zaprtja starega mestnega jedra obstajajo t.i. razumne prilagoditve za osebe z invalidnostmi ter ali bi lahko stranka pridobila brezplačno dovolilnico, oziroma katere pogoje bi moral izpolnjevati za njeno pridobitev.

Dne 14. 10. 2019 je Zagovornik pod št. 090-20/2019-2-(46/09) s strani Mestne občine, Mestne uprave, Urada za gospodarstvo in gospodarske javne službe, prejel dopis – Pojasnilo glede možnosti vstopa invalidnih oseb v območje za pešce. V dopisu je bilo navedeno, da Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17; v nadaljevanju ZIMI) v drugem odstavku 3. člena določa, da je diskriminacija zaradi invalidnosti lahko posredna ali neposredna in pomeni vsako razlikovanje, izključevanje ali omejevanje zaradi invalidnosti, katerega namen ali posledica je zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja vseh pravic in obveznosti na vseh ključnih področjih življenja. Neposredna diskriminacija na podlagi invalidnosti obstaja, če je bil, je ali bi lahko bil invalid zaradi invalidnosti v enakih ali podobnih situacijah obravnavan manj ugodno kot kdo drug. Posredna diskriminacija na podlagi invalidnosti pa obstaja, kadar je bil, je ali bi lahko bil invalid zaradi navidezno nevtralnega predpisa, merila ali prakse v enakih ali podobnih situacijah v manj ugodnem položaju kot kdo drug, razen če te določbe, merila ali ravnanja objektivno upravičujejo zakonit cilj in če so sredstva za doseg tega cilja ustrezna in potrebna. Glede možnosti vstopa z motornimi vozili v stari del mesta je skladno z veljavnim Odlokom o pravilih cestnega prometa v Mestni občini vstop z motornim vozilom v predel starega mestnega jedra mogoč na podlagi različnih vrst dovolilnic. Do parkirne dovolilnice je upravičen stanovalec, ki ima stalno ali začasno prebivališče v predelu starega mestnega jedra. Do dovolilnice za dostavo je upravičen poslovni subjekt z opravljanjem dejavnosti v območju za pešce. Do dovolilnice za prevoz pa je upravičen tisti, ki ima lastno ali najeto parkirno mesto ali garažo v predelu starega mestnega jedra.

V nadaljevanju je bilo s strani Mestne občine pojasnjeno, da sta za vstop v območje za pešce na voljo za vse osebe tudi dovoljenji za enkratni vstop ali za dnevni vstop z vozilom, za katerega se plača taksa v skladu z Odredbo o določitvi območij parkiranja, taks in cen parkirnin. Na podlagi dovoljenj za enkratni vstop je možen en vstop z vozilom v območje za pešce, v katerem se lahko z vozilom zadržujete do 2 uri (5 EUR). Na podlagi dovoljenja za dnevni dostop je možen večkratni vstop z vozilom v območje za pešce do 2 uri v 24 urah od prvega vstopa v območje za pešce. Vse ostale osebe, ki niso upravičene do pridobitve posamezne vrste dovolilnice, oziroma se ne odločijo za nakup dovoljenja za vstop za avtomobilom, lahko vstopijo v predel starega mestnega jedra peš ali z uporabo električnega avtobusa na klic. Zasnovan je tako, da oseba pokliče voznika električnega vozila, ki nato osebo pobere na dogovorjenem mestu in jo odpelje na želeno lokacijo v predel starega mestnega jedra. Oblikovan je tako, da omogoča enostaven vstop in izstop vsem gibalno oviranim osebam, predvsem pa osebam z invalidnostmi, ki uporabljajo invalidske vozičke. Dolžnost voznika je tudi nuditi pomoč starejšim in gibalno oviranim osebam pri vstopu in izstopu iz vozila.

Mestna občina je prav tako tudi že pristopila k pripravi novega odloka o pravilih cestnega prometa v Mestni občini, ki naj bi bil sprejet v začetku leta 2020. Z novim odlokom naj bi bili do dovolilnice za prevoz upravičeni upravičenci do parkirne karte po zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa. S to

dovolilnico se bo smel voznik v predelu starega mestnega jedra zadrževati največ 30 minut od vstopa v to območje.

Prav tako je mestna občina v zaključku dopisa podala mnenje, da je storitev brezplačnega prevoza na klic z električnim vozilom prednostno namenjena ravno osebam z invalidnostmi oziroma drugače gibavno oviranim osebam za potrebe dostopa na željeno lokacijo v predel starega mestnega jedra. Osebam z invalidnostmi je po mnenju Mestne občine ravno zaradi možnosti uporabe vozila zagotovljena enaka možnost dostopa vseh objektov in storitev v smislu drugega odstavka 3. člena ZIMI.

Ker je stranka aktivni član likovnega društva, ki ima sedež v območju starega dela mesta, natančneje na naslovu Trg št. 4, njegova prijava pa je vezana na potencialno neenako obravnavo glede dostopa do prostorov društva, se je Zagovornik dne 14. 11. 2019 z dopisom št. 0700-56/2019/7 obrnil na omenjeno Likovno društvo. V dopisu je navedel predvsem vprašanja, ki se nanašajo na posedovanje dovolilnice v smislu brezplačnega dostopa do prostorov društva pri dostavi in odvozu določenih razstavnih eksponatov in z njim povezanega delovnega materiala ter možnost uporabe njihove dovolilnice za prihod in odhod stranke in drugih potencialnih obiskovalcev.

V Likovnem društvu se na dopis niso odzvali več kot mesec dni, zaradi česar je bil dne 17. 12. 2019 vzpostavljen telefonski kontakt s predsednikom društva. V razgovoru z njim, zapisanim v uradnem zaznamku, je bilo ugotovljeno, da društvo pred stavbo nima posebej označenega parkirnega mesta za osebna vozila, saj tam ni prostora. Posedujejo pa dovolilnico za dostavo, saj je društvo upravičen poslovni subjekt z opravljanjem dejavnosti v območju za pešce. Uradni odpiralni čas likovnega društva je od torka do petka od 10.00 ure do 14.00 ure in od 15.00 do 18.00 ure, v soboto od 10.00 ure do 12.00 ure, nedelje, ponedeljke in praznike pa je zaprto. Prav tako je bilo v nadaljevanju ugotovljeno, da si njihovo uporabnik oziroma član, v kolikor to potrebuje, lahko izposodi dovolilnico od društva, da se pripelje do vhoda v prostore likovnega društva. Potem pa mora osebno vozilo odpeljati nazaj izven območja za pešce, saj ima društvo samo brezplačno dovolilnico za dostavo in odvoz in ne parkiranje. Zaradi ozke ulice poleg prostorov društva ni možno imeti parkirnega mesta, sled česar tam osebnih vozil ni mogoče parkirati. To pomeni, da se lahko stranka s svojim prirejenim osebnim vozilom pripelje do društva, nato pa mora nekdo njegovo osebno vozilo odpeljati izven območja za pešce in ga parkirati takoj za potopnimi stebrički pri vhodu v predel starega mestnega jedra na označenem mestu za osebe z invalidnostmi. Po končanem obisku, razstavi, ipd. pri likovnem društvu pa mora ponovno nekdo oditi po osebno vozilo, lahko tudi svoje, in stranko pred likovnim društvom prevzeti ter jo odpeljati do parkirnega prostora za osebe z invalidnostmi pred potopnimi stebrički, kjer ima stranka navadno parkirano svoje prirejeno osebno vozilo.

*

Zagovornik ugotavlja dejansko stanje glede možnega obstoja diskriminacije v konkretni zadevi na podlagi z njo povezanih razpoložljivih podatkov ter ključnih določil, ki jih vsebuje ZVarD. Sam postopek pred Zagovornikom urejajo členi ZVarD od 33. do 37. Za vsa vprašanja postopka, ki niso urejena z ZVarD, Zagovornik skladno z drugim odstavkom 3. člena ZUP uporabi slednjega. Ker gre pri ugotavljanju diskriminacije pri Zagovorniku za upravno zadevo, kot to izhaja iz narave same zadeve (po drugem odstavku 2. člena ZUP), Zagovornik tako v postopku v zvezi z vprašanji, ki jih ZVarD ne ureja, postopa po določbah ZUP. Akt, s katerim se postopek pri Zagovorniku zaključí, je upravni ugotovitveni akt, ki kot takšen ni izvršljiv. Je pa ugotovitev Zagovornika lahko pomembna za nadaljnja ravnanja, ki so vedno

usmerjena v odpravo učinkov diskriminacije in njeno nadaljnje preprečevanje. Skladno z navedenim je Zagovornik v predmetni zadevi ugotavljal obstoj diskriminacije in izdal ugotovitveno odločbo, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

V postopkih obravnave diskriminacije velja obrnjeno dokazno breme (40. člen ZVarD). To pomeni, da je v primeru izkazanega suma diskriminacije na domnevnem kršitelju, da dokazuje morebitno upravičenost svojih praks. Vendar se breme dokazovanja na kršitelja prevale šele, ko že iz navedb predlagatelja verjetno izhaja, da bi lahko šlo za diskriminacijo. Pri tem je ključna vsaj navedba relevantne osebne okoliščine.

V 4. členu ZVarD je diskriminacija opredeljena kot vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine je prepovedana. Pri diskriminaciji mora biti specifična osebna okoliščina odločilen razlog za slabšo obravnavo. Med osebne okoliščine, skladno s 1. členom ZVarD, štejejo spol, narodnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, vera ali prepričanje, invalidnost, starost, spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazba ali katera koli druga osebna okoliščina. Gre za prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statuse, ki so praviloma trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto, ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka.

ZVarD opredeljuje več oblik diskriminacije. Neposredna diskriminacija tako obstaja, če je oseba ali skupina oseb zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno kot se obravnava, se je obravnavala ali bi se obravnavala druga oseba ali skupina oseb. Medtem ko posredna diskriminacija obstaja, kadar je oseba ali skupina oseb z določeno osebno okoliščino bila, je ali bi lahko bila zaradi navidezno nevtralne določbe, merila ali prakse v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če ta določba, merilo ali praksa objektivno temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in nujno potrebna (6. člen). Poleg teh dveh oblik ZVarD predstavlja tudi druge oblike diskriminacije (7. člen). Nadlegovanje je nezaželeno ravnanje, povezano s katero koli osebno okoliščino, ki ima učinek ali namen ustvarjati zastrašujoče, sovražno, ponižujoče, sramotilno ali žaljivo okolje za osebo in žali njeno dostojanstvo (prvi odstavek 8. člena). Navodila za diskriminacijo so vsakršna navodila, katerih posledica je bila, je ali bi lahko bila diskriminacija v smislu ZVarD, kar vključuje tudi navodilo, da se diskriminacije ne prepreči oziroma odpravi (9. člen). Pozivanje k diskriminaciji pomeni vsako spodbujanje drugih oseb k dejanjem, katerih posledica je bila, je, ali bi lahko bila diskriminacija po določbah ZVarD (prvi odstavek 10. člena). Viktimizacija pa pomeni izpostavljanje diskriminirane osebe ali osebe, ki ji pomaga, neugodnim posledicam zaradi njenega ukrepanja, katerega namen je preprečiti ali odpraviti diskriminacijo (11. člen). V primerih, ko je diskriminacija večkratna zaradi več osebnih okoliščin hkrati, množična, ko je diskriminiranih več oseb hkrati, dolgotrajna oziroma ponavljajoča se ali pa vsebuje ali bi lahko vsebovala težko popravljive posledice za diskriminirano osebo glede povzročitve škode njenemu pravnemu položaju, pravicam ali obveznostim, zlasti če je storjena v razmerju do otrok ali drugih slabotnih oseb, prepoznavamo po 12. členu ZVarD t.i. hujše oblike diskriminacije.

Diskriminacija se lahko dogaja na različnih področjih družbenega življenja, na katerih morajo sicer po 2. členu ZVarD državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter pravne in fizične osebe na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem svojem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb zagotavljati varstvo pred diskriminacijo oziroma enako obravnavanje vseh oseb. Ta področja so povezana zlasti s pogoji za dostop do zaposlitve, samozaposlitve in poklica, vključno z izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja, ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem; z dostopom do vseh oblik in do vseh ravni karijerne orientacije in svetovanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, nadaljnjega poklicnega usposabljanja in preusposabljanja, vključno z delovno prakso; z zaposlitvenimi pogoji in pogoji dela, vključno s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi in plačami; s članstvom in vključevanjem v organizacijo delavcev ali delodajalcev ali v vsako organizacijo, katere člani opravljajo določen poklic, vključno z ugodnostmi, ki jih zagotavljajo take organizacije; s socialno zaščito, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom; s socialnimi ugodnostmi; z vzgojo in izobraževanjem ter z dostopom do dobrin in storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji, in preskrbo z njimi.

*

Zagovornik je ugotavljal, ali pogoji za vstop v predel starega mestnega dela za osebe z invalidnostmi pomenijo posredno diskriminacijo po drugem odstavku 6. člena ZVarD. Nov Odlok o pravilih cestnega prometa v Mestni občini je bil sprejet 19. 4. 2017. Z njim se na novo določa prometna ureditev, zagotavlja prometna varnost in nemoten promet na javnih površinah na območju Mestne občine. Eden izmed razlogov za sprejem novega odloka je bilo dalj časa trajajoče kaotično stanje na področju mirujočega prometa in dostopa do starega dela mesta. Z novim odlokom se je pričelo slediti cilju, da je staro mestno jedro bolj prijazno, bolj varno in bolje dostopno za stanovalce, podjetnike in obiskovalce. Staro mestno jedro je tako z novo ureditvijo postalo še bolj prijazno ljudem, uporabnikom in ne vozilom, saj gre za prostor druženja in srečevanja. Odlok je nastajal dlje časa in je bil pripravljen premišljeno, upoštevane so bile vse relevantne pripombe, saj je bil ustvarjen v sodelovanju z vsemi interesnimi skupinami. S tem je bila dodana tudi tržna možnost za poslovne subjekte, ki delujejo v mestu, saj bodo lahko s povečanim obiskom še lažje dosegali svoje poslovne priložnosti. Ker je bila prioriteta sprejema novega Odloka o pravilih cestnega prometa zmanjšanje prometa motornih vozil in s tem izboljšati kvaliteto zraka in hrupa, je bilo potrebno zmanjšati število motornih vozil, ki se lahko neomejeno gibljejo v starem delu mesta.

Zagovornik ugotavlja, da pravila za dodelitev brezplačnih parkirnih dovolilnic, ki so bila v letu 2017 sprejeta na podlagi novega Odloka o pravilih cestnega prometa v Mestni občini, skupino oseb z določeno osebno okoliščino – invalidnostjo ne postavlja posredno v slabši položaj. Pravila so navidezno nevtralna in veljajo enako za vse uporabnike, seveda ob izpolnjevanju določenih pogojev. Do brezplačne dovolilnice je upravičen samo tisti stanovalec, ki ima tam stalno ali začasno bivališče ter poslovni subjekt za opravljanjem dejavnosti v območju za pešce. Pri tem posedujejo različne vrste dovolilnic vstop, parkiranje in dostavo.

Na videz nevtralno pravilo – splošna omejitev dostopa z avtomobilom – je v slabši položaj postavila gibalno ovirane osebe, ki za mobilnost nujno potrebujejo avtomobil. Pri tem v mestni občini niso pozabili niti na skupine oseb z določenima osebnima okoliščinama (invalidnost in starost). Le ti naj ne bi bili v nobenem primeru prikrajšani pri brezplačnem dostopu s svojimi prirejenimi osebnimi vozili

do starega dela mestnega jedra, saj je kot nadomestno rešitev mestna občina ponudila celodnevno brezplačno uporabo električnega vozila. Omenjeno vozilo je izključno namenjeno za prevoz starejših in gibalno oviranih. Prav tako je tudi dolžnost voznika nuditi pomoč starejšim in gibalno oviranim osebam pri vstopu in izstopu iz vozila. Delovni čas brezplačnega vozila je vsak dan med 07.00 in 19.30 uro, skoraj cel dan, saj v Mestni občini ugotavljajo, da to zaenkrat zadostuje. V kolikor pa se bo pojavila potreba (bo ustrezno ugotovljeno) po daljšem obratovanju, bodo to z dopolnitvijo pravilnika to spremenili in podaljšali čas obratovanja. Nudenje storitve brezplačnega vozila Zagovornik tako razume kot primerno prilagoditev, ki odpravlja prikrajšanost gibalno oviranih oseb pri dostopu do starega mestnega središča, v delovnem času, po zaključku delovnega časa pa je primerno prilagoditev zagovorilo samo Likovno društvo s tem, ko je omogočilo izposojlo svoje dovolilnice za dostop. Zagovornik se je v postopku ugotavljanja osredotočil le na dostop, saj je bilo v postopku tudi ugotovljeno, da pravic do parkiranja zaradi pomanjkanja prostora pred društvom ni bila zagotovljena niti pred spremembo prometnega režima.

*

Zagovornik tako ocenjuje, da navedeni pogoji s katerimi mestna občina s tem, da je za promet zaprla in omejila dostop do starega mestnega jedra, s posebno dovolilnico, samo za vozila lastnikov ter najemnikov nepremičnin, starejšimi in osebam z invalidnostmi pa je kot nadomestno rešitev omogočila neomejeno brezplačno uporabo električnega vozila, zakonito upravičila neenako obravnavanje, ker je takšno različno obravnavanje upravičevalo zakoniti cilj (ureditev mirujočega prometa v starem mestnem središču, zmanjšanje prometa in posledično zmanjšanje hrupa in izboljšanje kvalitete zraka), sredstva za doseganje tega cilja pa Zagovornik ocenjuje kot primerna/ustrezna in potrebna. Stranka, ki je član likovnega društva, ki ima sedež v predelu starega dela mesta in je od potopnih stebričkov ter parkirnega prostor za invalide oddaljen približno 800 metrov, lahko preko celega dneva od 07.00 ure do 19.30 ure za vstop in izstop do prostorov likovnega društva uporablja električno vozilo. S tem nima povzročenih nikakršnih dodatnih stroškov, saj mu ni potrebno kupiti 2 urne vstopne dovolilnice v vrednosti 5 EUR.

Uradni odpiralni čas likovnega društva je od torka do petka od 10.00 ure do 14.00 ure in od 15.00 do 18.00 ure, v soboto od 10.00 ure do 12.00 ure, nedelje, ponedeljke in praznike pa je zaprto. Glede na to, da je odpiralni čas v društvu uradno določen do 18.00 ure obstaja za stranko možnost, da brezplačno do 19.30 ure uporablja brezplačno vozilo. V kolikor pa naj bi se vendarle zgodilo, da se likovne razstave ali druge prireditve v likovnem društvu podaljšale v kasnejši čas, včasih tudi do 21.00 ure, pa ima tudi s strani likovnega društva kot njihov član možnost uporabe njihove dovolilnice.

Zagovornik tako ni ugotovil prikrajšanje oziroma manj ugodnega položaj oseb z določeno osebno okoliščino – invalidnostjo in starostjo, saj je presodil, da ta določba, merilo ali praksa objektivno temelji na legitimnem cilju in da so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in nujno potrebna. Zagovornik se strinja, da je za predlagatelja nova ureditev lahko manj ugodna kot prejšnja ureditev, vendar tudi nova ureditev ne onemogoča dostopa do starega mestnega jedra, pač pa mu je dostop omogočen na drugačen način kot prej.

Zagovornik zato ugotavlja, da je mestna občina v skladu s svojim dokaznim bremenom uspela izkazati, da ni neenako obravnavala stranko pri dostopu do Likovnega društva, ki se nahaja v predelu starega

dela mesta. Mestna občina je uspela upravičiti izjemo od prepovedi posredne diskriminacije, posledično pa **NI kršila prepovedi diskriminacije po ZVarD**.

Skladno s prvim odstavkom 35. člena ZVarD je postopek pri Zagovorniku v primeru diskriminacije za stranke brezplačen, posebni stroški pa v tem postopku niso nastali, zato je Zagovornik odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži v 30 dneh od vročitve odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana. Tožba se vloži pri pristojnem sodišču neposredno pisno ali se mu pošlje po pošti. Tožba z morebitnimi prilogami se vloži najmanj v treh izvodih. Tožbi je treba priložiti tudi to odločbo v izvirniku ali prepisu.

Postopek vodil:

Danilo Hovnik

Svetovalec Zagovornika II

Miha Lobnik

ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI